

Aan de raad van de gemeente Leusden

Van het college van de gemeente Leusden

Datum : 4 maart 2014

Onderwerp: Ondersteuning projecten Vallei Boert Bewust en Akkerrandenbeheer

Categorie: College is bevoegd / ter informatie

Geachte raad,

Over het genoemde onderwerp heeft het college op 4 maart 2014 conform advies besloten.
Graag informeren wij hierbij nader over dit besluit.
Wij doen dit door u hierbij de volgende stukken aan te bieden:

Onderwerp:	Dossier:	Reg. nr.:
Ondersteuning projecten Vallei Boert Bewust en Akkerrandenbeheer	- <i>Ambtelijk advies aan het college</i>	222564
	- <i>Verzoek om bijdrage met projectinformatie Vallei Boert Bewust</i>	219039
	- <i>Verzoek om bijdrage met projectinformatie Akkerrandenbeheer</i>	222468

Het college van de gemeente Leusden,

E.D. Luchtenburg
directeur-secretaris

mevrouw drs. A. Vermeulen
burgemeester

Onderwerp Ondersteuning projecten Vallei Boert Bewust en Akkerrandenbeheer.

Voorstel

Wij stellen u voor cofinanciering te verstrekken aan de volgende twee initiatieven:

1. het project Vallei Boert Bewust met totaal maximaal € 10.000,- in de jaren 2014 en 2015;
2. het Akkerrandenproject van de Vallei Horstee met totaal € 8.000,- in de jaren 2014 en 2015;
3. het totaalbedrag van € 18.000,- beschikbaar te stellen vanuit het budget "landbouwstructuur en natuurontwikkeling".

Samenvatting

Vallei Boert Bewust is een initiatief van boerenorganisaties in de Regio Food Valley en beoogt burgers en veehouders meer met elkaar in contact te brengen voor wederzijds begrip en respect. Pluimvee-, varkens- en melkveehouders die voldoende punten scoren (voor o.a. de thema's landschappelijke inpassing, milieu, dierenwelzijn en diergezondheid) en de interactie met burgers aangaan, krijgen het bedrijfslabel en mogen het Vallei Boert Bewust-bord plaatsen. Via een burgerpanel wordt het label ook door burgers gedragen. Door gemeentelijke cofinanciering kunnen ook Leusdense veehouders deelnemen. Zij vormen de visitekaartjes van de veehouderijsector en dragen bij aan het positief etaleren van het Leusdense buitengebied.

Op initiatief van de agrarische natuur- en milieuvereniging Vallei Horstee zijn de afgelopen jaren veel kilometers bloemrijke akkerranden gerealiseerd. Om dit project in 2014 en 2015 voort te zetten is cofinanciering vanuit de gemeente benodigd. De bloemrijke akkerranden zijn een lust voor het oog en vervullen een ecologische functie.

Aanleiding

Het verzoek van de Gebiedscoöperatie O-gen (opvolger van de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei) van 19 december 2013 voor cofinanciering van het project Vallei Boert Bewust (bijlage V 219039). Dit verzoek is mede namens LTO Noord en de Nederlandse Vakbond Varkenshouders ingediend.

Het verzoek van de Vallei Horstee van 31 januari 2014 voor cofinanciering van het project Akkerrandenbeheer (bijlage V 222468) .

Advies

Vallei Boert Bewust.

Vallei Boert Bewust is een initiatief van boerenorganisaties en beoogt burgers en veehouders meer met elkaar in contact te brengen voor wederzijds begrip en respect. Dit door middel van een bedrijfslabel voor maatschappelijk verantwoorde en transparante veehouderijen. Een label dat door boerenorganisaties en burgers (via een burgerpanel) wordt gedragen.

Het project vindt zijn oorsprong binnen de Regio Food Valley. Eind 2015 moeten in totaal 50 veehouderijen uit verschillende sectoren (melkvee, varkens, kalveren en pluimvee) over een label beschikken en moet 10 tot 15% van de burgers in het projectgebied weten van het bestaan van het label Vallei Boert Bewust. Inmiddels beschikken 15 veehouderijen over een label en staan er 5 in de wachtrij om te worden gecertificeerd.

De Gebiedscoöperatie O-gen coördineert de uitvoering waarbij de provincies Utrecht en Gelderland, de boerenorganisaties, gemeenten en de deelnemende veehouders gezamenlijk de financiering verzorgen. Veehouders buiten de Regio Food Valley maar binnen het werkgebied van de Gebiedscoöperatie O-gen kunnen ook deelnemen. Deelname vanuit Leusden vraagt om gemeentelijke cofinanciering en een bijdrage van deelnemende veehouders.

Deelnemende veehouders scoren plussen op minimaal vier van de volgende thema's: maatschappij, landschappelijke inpassing, energie, milieu, mest, dierenwelzijn en diergezondheid. Voldoen aan de geldende wet- en regelgeving is vertrekpunt. Deelnemers die minimaal 10 pluspunten scoren volgens het VBB-certificeringssysteem krijgen een bedrijfslabel en mogen het Vallei Boert Bewust-bord plaatsen. Op dit bord staat een QR-code waarmee contact met de website www.valleiboertbewust.nl wordt gemaakt en de informatie over de deelnemende veehouder beschikbaar komt.

De belangrijkste voorwaarde voor veehouders om mee te kunnen doen is de interactie met de burgers. Binnen het project is ook een burgerpanel actief.

De veehouders die meedoen vormen de visitekaartjes en het uithangbord van de sector. De bijlage bij de brief (V 219039) bevat nadere informatie over Vallei Boert Bewust.

Twee veehouders uit Leusden hebben een aanvraag voor het label Vallei Boert Bewust ingediend. De inzet is om in april 2014 het eerste Vallei Boert Bewust-bord in Leusden te plaatsen.

Voor de duurzame instandhouding van een mooi en vitaal Leusdens buitengebied is wederzijds begrip en respect tussen burgers en veehouders van groot belang. De veehouders worden in steeds sterkere mate afhankelijk van het draagvlak onder burgers (license to produce) om hun veehouderijen met voldoende economisch perspectief overeind te houden. Natuurlijk vormen de deelnemende veehouders een mooi visitekaartje voor de gemeente.

Het maken van contact via het project Vallei Boert Bewust draagt nadrukkelijk bij aan het aanhalen van de band tussen de stad en het platteland, een speerpunt van het gemeentelijk beleid.

Daarom heeft wethouder Van Beek in een overleg met de initiatiefnemers de bereidheid uitgesproken de haalbaarheid te bezien van een gemeentelijke bijdrage aan de eerste 10 Leusdense deelnemers. Het verzoek is of Leusden per deelnemer € 1.000,- kan bijdragen. Bij 10 deelnemers levert dit een totaalbedrag van € 10.000,- voor de periode 2014-2015 op.

Wij adviseren wij u het verzoek te honoreren en € 10.000,- beschikbaar te stellen voor de periode 2014-2015.

Akkerrandenbeheer.

Al veel jaren vormen de bloemrijke akkerranden in het Leusdense buitengebied een lust voor het oog en een visitekaartje van de landbouw. Monitoring en evaluatie maken duidelijk dat flora en fauna (vogels, vlinders, insecten en bijen) en de biodiversiteit profiteren van de ongeveer 6 meter brede akkerranden en veldjes. Het Akkerrandenproject verhoogt het draagvlak onder boeren voor agrarisch natuurbeheer en de waardering van het agrarisch cultuurlandschap. Dit komt de uitvoering van het gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan ten goede. Bloemrijke akkerranden verhogen de belevingswaarde voor recreanten wat aansluit op het bevorderen van recreatie in het buitengebied, een speerpunt van het gemeentelijk buitengebied-beleid.

Het project werd 4 jaar geleden als eerste en met succes in Leusden uitgevoerd en kreeg navolging in andere gemeenten. Buiten de gemeente Leusden zullen 6 of 7 gemeenten het project in 2014 en 2015 financieel ondersteunen. De actieve inzet vanuit Vallei Horstee waarbij in goede samenwerking met veehouders, natuurorganisaties en de gemeente maatwerk wordt geleverd, heeft zijn vruchten afgeworpen.

Voor nadere informatie wordt u verwezen naar de bijlage bij de brief van de Vallei Horstee (V 222468).

De Vallei Horstee zet in op het continueren van haar inzet voor Leusden op het niveau van de afgelopen jaren. Dit betekent bloemrijke slootkanten over een lengte van 6 kilometer. Naast een financiële inspanning van de Vallei Horstee en andere partijen vraagt deze inzet om gemeentelijke cofinanciering in de jaren 2014 en 2015. De Vallei Horstee spant zich in om de financiering vanaf 2016 via een nieuwe invulling van het agrarisch natuurbeheer te

regelen, dit onder de vlag van het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouw Beleid.

Voor de aanleg en het beheer van 2,5 kilometer bloemrijke akkerranden wordt financiering vanuit de gemeente gevraagd. Hiermee is een bedrag van € 4.000,- per jaar gemoeid, voor twee jaar dus € 8.000,-. De overige 3,5 kilometer wordt financieel mogelijk gemaakt door een eigen bijdrage van de Vallei Horstee van € 1.900,- en door bijdragen van overige partijen. Naast deze financiële inspanning verzorgt de Vallei Horstee de werving van deelnemers, het organiseren van de uitvoering, de betaling van de vergoedingen voor het randenbeheer en het monitoren en evalueren.

Wij adviseren u dit project dat veel positieve kanten kent en naast ecologische en landschappelijke pluspunten een mooi visitekaartje van het Leusdense buitengebied vormt, voor de komende twee jaar met totaal € 8.000,- te ondersteunen. Het voortzetten van het project vraagt deze gemeentelijke cofinanciering omdat er geen landelijke of provinciale regelingen zijn die hierin kunnen voorzien.

Vanaf 2016 zal de Vallei Horstee het zonder gemeentelijke cofinanciering moeten stellen. De Vallei Horstee is nadrukkelijk meegegeven andere financieringsmogelijkheden (bijvoorbeeld door zelf meer gelden te genereren via de activiteiten die de Vallei Horstee ontplooit) te bezien.

De Vallei Horstee zal de besteding van de gemeentelijke bijdrage verantwoorden in de vorm van een verslag. Dit verslag moet ook de resultaten van het monitoren en evalueren bevatten. Vallei Horstee heeft verklaard dat wanneer er minder dan 2,5 kilometer bloemrijke slootkanten met gemeentegeld wordt gerealiseerd, dat het restantbedrag wordt teruggestort.

Financiële paragraaf

De bijdrage voor beide projecten van in totaal € 18.000,- kan uit het budget "landbouwstructuur en natuurontwikkeling" worden vrijgemaakt.

De bijdrage aan Vallei Boert Bewust van € 1.000,- is voor de cofinanciering van de certificeringskosten en het VBB-bord. De deelnemende veehouder draagt minimaal € 250,- bij en steekt tijd en energie in de interactie met de burgers. Het restant komt ten laste van de projectbegroting van de Regio Food Valley. Deze projectbegroting bevat voor het overgrote deel kosten voor communicatie en burgeractiviteiten.

Op basis van een opgave van verstrekte labels aan Leusdense veehouders zal de gemeente Leusden haar bijdrage van € 1.000,- per veehouder naar de Gebiedscoöperatie O-gen overmaken. Dit tot een maximum van € 10.000,-

Communicatie paragraaf

De boerenorganisaties, samen met de Gebiedscoöperatie O-gen, zijn aan zet voor de communicatie rondom Vallei Boert Bewust. Voor het Akkerrandenproject is de Vallei Horstee in eerste instantie zelf aan zet voor de communicatie. De gemeente zet haar reguliere communicatiemiddelen in, om beide projecten breed onder de aandacht te brengen. Voor de feestelijke onthulling van het eerste Vallei Boert Bewust-bord in Leusden worden o.a. de pers, het college en de raad uitgenodigd.